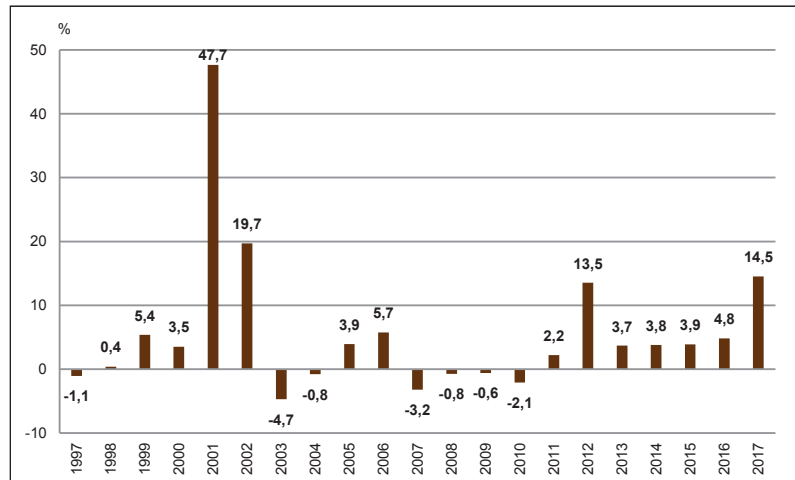

B.5.5. A minimálbér reálértékének változása

A létbiztonság egyik meghatározó eleme a lakosság jövedelmének alakulása, amelynek kiemelkedő szerepe van a jövedelembiztonság fenntartásában. A minimálbér a létbiztonság garantálásának egyik kormányzati eszköze lehet, amely jogszabályi úton biztosít a munkából élők számára egy minimális jövedelemszintet. Nincs minden országban minimálbér, illetve ahol létezik, ott sok esetben heti minimálbért állapítanak meg. A minimálbér reálértékének változása – amely a minimálbér nominális emelkedését fejezi ki az előző évhez mérten, csökkentve az adott tárgyévi infláció mértékével – megmutatja, hogy a minimálbér értékének emelése a megelőző évhez képest

ennyivel volt az adott év általános fogyasztói árindexének értéke alatt vagy felett. Amennyiben az érték pozitív, akkor a minimálbér reálértéke nőtt, mivel nagyobb mértékben emelték, mint amennyi a fogyasztói árindex változása volt. Amennyiben az érték negatív, abban az esetben a minimálbér reálértéke csökkent, mert emelkedésének mértéke az ugyanazon évi infláció szintje alatt maradt. A minimálbér összegét minden évben kormányrendelet határozza meg, míg az éves fogyasztói árindexet a KSH számítja és teszi közzé. A fogyasztói árindex a lakosság által saját felhasználásra vásárolt termékek és szolgáltatások időben bekövetkező, átlagos árváltozását méri, amelyben bizonyos vásárlások, például az ingatlan vagy természetbeni juttatások nem szerepelnek. Az árváltozások mérése a termékek és szolgáltatások reprezentánsaiból összeállított fogyasztói kosár alapján történik, hónapról hónapra figyelve az árváltozásokat. A reprezentánsok a használati értéket minőségi jellemzőkkel meghatározott, viszonylag nagy volumenű termék- és szolgáltatásfélések, például sertéscomb, házi jellegű kenyér, meghatározott márkájú cigaretta, LCD-LED televízió, propán-bután háztartási gáz, ólommentes autóbenzin, vonaljegy. A fogyasztóiár-statisztika közel 1000 árucikk és szolgáltatás megfigyelésén alapul, amelyeket 140

Forrás: KSH

árucsoportra összegezve építenek be a számításba. A termékek körét a KSH minden évben felülvizsgálja. Ahhoz, hogy az árindexek helyesen jelezzék az árváltozások hatását a lakossági kiadásokra, ismerni kell azok fogyasztásban elfoglalt súlyát. Ezen súlyok a termék-, szolgáltatáscsoportoknak a lakosság vásárolt fogyasztásában elfoglalt arányát jelentik, mivel más a fogyasztási szerkezete egy gyermekes családnak, mint egy nyugdíjas párnak. Ennek alapján számolnak például külön nyugdíjasokra vonatkozó fogyasztói árindexet.

A fentiek ismeretében az ábrán kiugróan magas értéket mutat a 2001-es év. Ennek oka, hogy 2001-ben 2000-hoz képest 57%-kal emelkedett a minimálbér, 25 500 Ft-ról 40 000 Ft-ra nőtt, míg a fogyasztói árindex 9,2% volt. A negatív tartományban 2003-ban figyelhető meg a legnagyobb érték, aminek az az oka, hogy ebben az évben nem emelkedett a minimálbér, viszont az infláció mértéke 4,7% volt. 2011-től a minimálbér reálértéke enyhe növekedést mutat, a 2012-ben tapasztalható jelentősebb minimálbér-emelkedés az adójóváírás kivezetésének kompenzálása miatt történt, de ezt figyelembe véve ez az év is belesimul a trendbe. 2017-ben ismét jelentős emelkedés figyelhető meg, amely a minimálbér előző évhez képest mért 15%-os emelkedésének és az alacsony inflációnak köszönhető.

A minimálbér reálértéke 2011 óta pozitív tartományban van, 2017-ben jelentősen emelkedett a 15%-os minimálbér-emelésnek és az alacsony inflációnak köszönhetően.